Prima instanță: Judecătoria Ungheni (Judecător: Valentina Stratulat)
Dosarul nr.2r-406/25 (2-24048702-03-2r-24102025)

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

30 decembrie 2025 mun. Bălţi

Instanța compusă din:
Președintele completului Stanislav Grosu
Judecători Mariana Sajin și Alina Țihonschi

examinând, fără citarea părților, cererea de recurs declarată de Mîndru Iulia împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 01 octombrie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Mîndru Iulia în contradictoriu cu Butnaru Vasile, intervenient accesoriu de partea pârâtului Iaţemirschi Claudia privind înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului prin demolarea construcției și încasarea cheltuielilor de judecată, prin care s-a suspendat procesul civil

C O N S T A T Ă :

Poziția instanței de fond:

La 02 mai 2024, Mîndru Iulia a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Butnaru Vasile privind înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului prin demolarea construcției și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, Mîndru Iulia a invocat, că este proprietară a 1/2 casa de locuit și a 0,0292 ha din terenul aferent a casei cu număr cadastral *****, ***** amplasate în ***** în baza hotărârii judecătoriei Nisporeni nr. 1 din 24.07.1987 și a Titlului de autentificare a dreptului de proprietate 29.09.2000, înregistrat în registrul cadastral al bunurilor imobile de către OCT - Nisporeni la data de 02.11.2000.

Proprietar la cealaltă ½ din bunului imobil este Butnaru Vasile, fapt confirmat prin Extrasul din Registrul bunurilor imobile eliberat de ASP, anexat la prezenta cerere.

Coproprietarul, Butnaru Vasile fără acordul reclamantei a construit neautorizat o construcție capitală cu suprafața de 17,8 m.p. cu încălcarea normelor tehnice în construcție cât și a prevederilor Codului Civil, îngrădind accesul la lumina solară la geamul casei reclamantei, fiind edificată la o distanță de 0,5 m de

la peretele casei existente, fapt ce face și dificilă exploatarea bunului cei aparține reclamantei.

S-a adresat de mai multe ori cu cerere către Primăria orașului Nisporeni pentru a fi întreprinse măsuri cu pârâtul dar au rămas fără soluționare și pentru că nu au reacționat prin decizia Curții de apel Chișinău din 20.10.2015 au fost obligați să soluționeze cererea sa. A fost informată că, de către pârât nu a fost solicitare pentru a fi eliberată autorizație de construcție și totodată a indicat că a fost edificată o construcție cu încălcarea distanței de 2 m prevăzut de lege.

Faptul că construcția garaj neautorizat este edificată cu încălcări de distanță de la construcția de bază se dovedește prin planșele foto cât se observă vizibil și pe planul cadastral geometric și actul de constatare din 09.05.2018 care sunt anexate la cererea de chemare în judecată.

În scopul soluționării amiabile a litigiului a expediat în adresa pârâtului la 29.03.2024 o cerere care a fost recepționată de pârât la 12.04.2024 dar până în prezent nu a primit un răspuns.

Solicită a obliga pârâtul Butnaru Vasile să demoleze construcția neautorizată garaj cu suprafața de 17.8 m.p identificată cu numărul cadastral 6001202636.02 amplasat pe terenul cu nr. ***** din ***** și a încasa cheltuielile de judecată.

În drept își întemeiază acțiunea potrivit art.501, 588, 598 Cod civil.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 08 mai 2024 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată potrivit art.166 alin.(2) lit.g) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 21 mai 2024 s-a primit în procedură cererii de chemare în judecată cu stabilirea ședinței de pregătire pentru dezbateri judiciare (f.d.58-59 vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 23 iulie 2024 s-a stabilit ședința pentru examinare a cauzei (f.d.64-65 vol.I).

Prin încheierea protocolară din 20 noiembrie 2024 a fost atras în proces în calitate de intervenit accesoriu de partea pârâtului Iațemirschi Claudia.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 01 octombrie 2025 s-a admis efectuarea expertiza judiciară tehnică în domeniul construcției în litigiul din speță.

- S-a desemnat în calitate de instituţie care urmează să efectueze expertiza judiciară tehnică în domeniul construcției - Centrul Naţional de Expertize Judiciare.
- S-a admis cererea de recuzare depusă față de expertul Chintea Lucia.
- S-a pus în seama şefului Centrului Național de Expertize judiciare, numirea expertului, înscris în Registrul de stat al experţilor judiciari, cu excepția

expertului Chintea Lucia care urmează să efectueze expertiza și să informeze în acest sens instanţa care a dispus expertiza.

- S-a pus expertului ce urmează a fi desemnat spre soluţionare următoarele întrebări:

Dacă pe terenul cu nr. cadastral ***** amplasat în ***** mai sunt amplasate construcții capitale și construcții provizorii, anexe, cu excepția casei de locuit identificată cu nr. cadastral *****?

Dacă există, care este suprafața la sol a acestor construcției, anul edificării acestora, amplasarea acestora pe teren față de liniile juridice de hotare și față de casa de locuit identificată cu nr. cadastral *****, dacă construcțiile respective au fost edificate cu respectarea legii, a normelorprevăzute în construcții și dacă creează sau nu obstacole în pătrunderea luminii în casa nr. cadastral *****?

- S-a preîntâmpinat expertul ce urmează a fi desemnat de răspundere penală, conform art. 312 Cod penaal, pentru prezentarea cu bună ştiinţă a unui raport de expertiză fals. Pentru efectuarea expertizei se expediază Dosarul nr. 2- 852/2024.
- S-au obligat părțile să prezinte expertului documentele necesare pentru efectuarea expertizei și, după caz, să ofere acces expertului în bunurile imobile.
- S-a pus în sarcina pârâtului Butnaru Vasile suportarea cheltuielilor pentru efectuarea expertizei.
- Procesul civil la cererea de chemare în judecată depusă de către Mîndru Iulia împotriva lui Butnaru Vasile, intervenient accesoriu de partea pârâtului Iaţemirschi Claudia, privind înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului prin demolarea construcției și încasarea cheltuielilor de judecată, sa suspendat până la prezentarea în instanţă a raportului de expertiză (f.d.68-72 vol.II).

Solicitarea recurentului:

Invocând dezacordul cu soluția instanței de fond, la 09 octombrie 2025, reclamanta Mîndru Iulia a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 01.10.2025 prin care s-a dispus suspendarea procesului în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Mîndru Iulia în contradictoriu cu Butnaru Vasile, intervenient accesoriu de partea pârâtului Iaţemirschi Claudia privind înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului prin demolarea construcției și încasarea cheltuielilor de judecată, solicitând casarea încheierii recurate în partea suspendării, cu reluarea examinării cauzei cu analiza tuturor actelor și cererilor anexate la dosar.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului a invocat că încheierea este neîntemeiată, emisă cu încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Consideră că suspendarea cauzei pe motivul unei expertize este lipsită de temei și creează un conflict juridic între hotărârea definitivă, irevocabilă și prezenta încheiere, afectând principiul securității raporturilor juridice.

Solicită recurenta admiterea recursului. Casarea încheierilor Judecătoriei Ungheni din 01.10.2025 cu anularea acesteia cu dispunerea reluării examinării dosarului cu analiza tuturor actelor și cererilor anexate la dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, verificând temeiurile recursului, studiindu-le în cumul cu materialele dosarului, Colegiul civil consideră necesar să respingă cererea de recurs din următoarele motive:

În conformitate cu art.426 alin.(3) Codul de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.*

Instanța de recurs reiterează prevederile art.425 Codul de procedură civilă, care statuează expres că, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Potrivit materialelor cauzei rezultă, că încheierea din 01.10.2025 (f.d.32-34), a fost emisă în prezența părților și înmânată la aceiași dată ce se confirmă prin dovada de primire (f.d.73 vol.II), iar cererea de recurs a fost depusă la 09 octombrie 2025 (f.d.85), prin urmare în termenul legal de 15 zile de la comunicare.

Astfel, prin prisma art.425 Codul de procedură civilă, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Potrivit prevederilor art.427 lit.(a) Codul de procedură civilă, *instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.*

Din suportul probator prezentat la materialele cauzei, Colegiul civil constată că, la 02 mai 2024, Mîndru Iulia a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Butnaru Vasile privind înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului prin demolarea construcției și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.4-6)

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 01 octombrie 2025 s-a admis efectuarea expertiza judiciară tehnică în domeniul construcției în litigiul din speță.

- S-a desemnat în calitate de instituţie care urmează să efectueze expertiza judiciară tehnică în domeniul construcției - Centrul Naţional de Expertize Judiciare.

• S-a admis cererea de recuzare depusă față de expertul Chintea Lucia.

• S-a pus în seama şefului Centrului Național de Expertize judiciare, numirea expertului, înscris în Registrul de stat al experţilor judiciari, cu excepția expertului Chintea Lucia care urmează să efectueze expertiza și să informeze în acest sens instanţa care a dispus expertiza.

• S-a pus expertului ce urmează a fi desemnat spre soluţionare următoarele întrebări:

Dacă pe terenul cu nr. cadastral ***** amplasat în ***** mai sunt amplasate construcții capitale și construcții provizorii, anexe, cu excepția casei de locuit identificată cu nr. cadastral *****?

Dacă există, care este suprafața la sol a acestor construcții, anul edificării acestora, amplasarea acestora pe teren față de liniile juridice de hotare și față de casa de locuit identificată cu nr. cadastral *****, dacă construcțiile respective au fost edificate cu respectarea legii, a normelor prevăzute în construcții și dacă creează sau nu obstacole în pătrunderea luminii în casa nr. cadastral *****?

• S-a preîntâmpinat expertul ce urmează a fi desemnat de răspundere penală, conform art. 312 Cod penaal, pentru prezentarea cu bună ştiinţă a unui raport de expertiză fals. Pentru efectuarea expertizei se expediază Dosarul nr. 2- 852/2024.

• S-au obligat părțile să prezinte expertului documentele necesare pentru efectuarea expertizei și, după caz, să ofere acces expertului în bunurile imobile.

• S-a pus în sarcina pârâtului Butnaru Vasile suportarea cheltuielilor pentru efectuarea expertizei.

• Procesul civil la cererea de chemare în judecată depusă de către Mîndru Iulia împotriva lui Butnaru Vasile, intervenient accesoriu de partea pârâtului Iaţemirschi Claudia, privind înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului prin demolarea construcției și încasarea cheltuielilor de judecată, sa suspendat până la prezentarea în instanţă a raportului de expertiză (f.d.68-72 vol.II).

Drept urmare, se reține, că potrivit art.261 lit.d) Cod de procedură civilă, *la cererea participanţilor la proces sau din oficiu, instanţa judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care: a dispus efectuarea unei expertize;*

Potrivit art.262 lit.d) Cod de procedură civilă, procesul se suspendă: *până la data eliberării din rândurile Forţelor Armate a părţii în proces sau externării ei din instituţia curativ-profilactică, pînă la găsirea pîrîtului ori încetarea căutării lui**, până la prezentarea în instanţă a raportului de expertiză,** a raportului autorităţii tutelare sau a delegaţiei judiciare – în cazurile prevăzute la art.261 lit.a), b), c), d), e), f) şi g);*

Pornind de la norme invocate supra, Colegiul civil conchide justă soluția instanței de fond prin care s-a dispus suspendarea procesului în cazul din speță până la prezentarea în instanţă a raportului de expertiză or, reieșind din normele

reținute supra instanța suspendă procesul dacă sunt motive întemeiate iar la caz există, fiind dispus numirea unei expertize tehnice la solicitarea unui participant la proces și anume a pârâtului.

Astfel, pornind de la dispozițiile legilor enunțate mai sus, Colegiul relevă că efectuarea unei astfel de expertize nu este de competența instanței dar depinde de altă instituție, prin urmare nu se cunoaște termenul efectuării și prezentării raportului de expertiză de către instituția care urmează a o efectua, în speță, Centrul Național de Expertize Judiciare.

Aici se mai reține, că reieșind din pct. 27 al Deciziei de inadmisibilitate a sesizăriinr.253g/2023 și nr.52g/2024 privind excepția de neconstituționalitatea a unor prevederi din art.261 din Codul de procedură civilă, nr.39 din 25.04.2024, Curtea reiterează că suspendarea procesului reprezintă un incident procedural, care constă în întreruperea temporară a judecării cauzei din motive independente sau dependente de voința părților. Or, legislatorul a reglementat cazurile în care este în drept să dispună suspendarea acestuia. Așadar, Curtea a reținut că cuvântul „poate" din norma contestată (art.261) exprimă o competență acordată de legislator instanței de judecată de a acționa într-un anumit fel, adică de a dispune suspendarea desfășurării unui proces civil, dacă pentru aceasta există motive întemeiate.

Astfel, se constată în continuare că autorul recursului își exprimă dezacordul față de dispunerea și efectuarea expertizei tehnice în cauza dedusă judecății. Cu toate acestea, instanța de recurs, la etapa procesuală actuală, nu este împuternicită de lege să verifice legalitatea acestui act procedural, întrucât, potrivit art. 148 alin. (2) din Codul de procedură civilă, măsura respectivă nu este susceptibilă de a fi contestată pe calea recursului separat. Legalitatea acesteia urmează a fi examinată exclusiv odată cu soluționarea cauzei pe fond, instanța de recurs urmând să se pronunțe asupra acestui aspect în cadrul examinării fondului litigiului.

Totodată, se menţionează, că în cazul respectării termenelor prevăzute de lege în efectuarea unei expertize, suspendarea procesului din acest motiv nu este în măsură să tergiverseze soluţionarea litigiului dedus judecăţii şi, respectiv, să încalce dreptul la un proces echitabil.

În cea ce privește invocarea recurentei privind eroarea de la punctul 37 din încheierea contestată afectează nelegal termenul suspendării nu poate fi reținut, or după cum a menționat și recurenta aceasta este o eroare materială în ce privește plata pentru numirea expertizei prin urmare nu are nici o tangență cu suspendarea procesului din speță.

În asemenea împrejurări, având în vedere faptul că nu au fost stabilite temeiuri de casare a încheierilor contestate, Colegiul civil şi de contencios administrativ conchide asupra respingerii cererii de recurs ca fiind neîntemeiată,

respectiv asupra menținerii încheierilor judecătoriei Ungheni din 01 octombrie 2025, prin care s-a suspendat procesul civil din speță.

În conformitate cu art.427 lit.(a), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil,-

D E C I D E :

Se respinge cererea de recurs declarată de Mîndru Iulia.

Se menține încheierea judecătoriei Ungheni din 01 octombrie 2025, prin care s-a suspendat procesul civil, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Mîndru Iulia în contradictoriu cu Butnaru Vasile, intervenient accesoriu de partea pârâtului Iaţemirschi Claudia privind înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului prin demolarea construcției și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele colegiului,
Judecător: Stanislav Grosu

Judecătorii: Mariana Sajin

Alina Țihonschi